

آئینہ

ملوک : حاجی مومن بزدار

وفاقی حکومت واناگہ وزارت بنو نصابی بہرہ ملک و گون

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

ہمیل و ادب سوغات

اہرک

واژہ و فرمان : سچوئیں مومن ہمانہیں کہ آہنی و اخلاق جوانوں
الحديث

واژہ و فرمان : آہنی نیام و کہ امانت داری نہ این آہنی و ایمان نہ این
الحديث

مومن بُزدار بارتھی
ڈیرہ غازی خان

گند و چارکنج

آغا میر نصیر خان : عزیز محمد بگٹی
حاجی عبدالقیوم بلوچ : الوزر احدی

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

کلیں حق پہ بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

چھاپ جاہ بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

چھاپ جاہ قلات پرنٹنگ پریس کوئٹہ

۱۹۸۲ء

مرحوم وار

یک ہزار

سیکس

۲ روپے

بہا

محمد عارف

کتابت

لر

جوئیں ہیل

نمبر	ہیل نمبر	نمبر	نمبر	ہیل نمبر
۳۰	۱۱ - چلاکی	۷	۱	جوانی
۲۱	۱۲ - جبل زانتی	۹	۲	ماٹ دپشت و تابعداری
۲۲	۱۳ - جو انہہ	۱۰	۳	امانت
۲۳	۱۴ - صور	۱۱	۴	عہدہ پورا کھنغ
۲۵	۱۵ - قربانی	۱۲	۵	راست
۲۶	۱۶ - سہن و سہناری	۱۳	۶	سلام
۲۷	۱۷ - ٹھاہی یا صلح	۱۵	۷	صفائی
۲۸	۱۸ - عدل و انصاف	۱۶	۸	رحم یا ترس
۲۹	۱۹ - کمانی یا پورھیات	۱۸	۹	معان کھنغ یا بشکغ
		۱۹	۱۰	غزبانی مذت

۲
لڑ
بذین ہیل

شمار	بذیل و نام	شمار	تاکریم	بذیل و نام	شمار
۴۵	۱۲- درکش	۳۳		۱- زرزوالی	
۴۶	۱۳- وٹ ستائ	۳۴		۲- بیر	
۴۷	۱۴- سارٹ	۳۵		۳- بھیل یا بکھوسی	
۴۸	۱۵- مات پشانی حق	۳۶		۴- شان جنغ	
۴۹	۱۶- رگہ	۳۷		۵- بے حیائی	
۵۱	۱۷- تہمت	۳۸		۶- بذعہدی	
۵۲	۱۸- یاسوسی	۳۹		۷- دروغ	
۵۳	۱۹- بڈگوانی	۴۰		۸- چغلی کنگ	
۵۴	۲۰- جڑوس یا جڑو	۴۱		۹- دڑوسی	
۵۵	۲۱- عیو پھولغ	۴۲		۱۰- ظلم و زور	
۵۶	۲۲- ادب	۴۳		۱۱- ...	

جو ایں ہیل

شرعی (احسان)

شرعی (احسان) ۽ باردا پاکیں خدا ۽ وٹی پاکیں کتاب ۽ لائن ۽
 چھوش گوشتہ کہ "احسان ۽ کھنے خدا احسان کھنوناں دوست
داریت" احسان جو اربہ کھنارا گشتت - احسان ۽ لاف ۽ صیلانی
 تھیونیں گنج موجودیں - ایشی ۽ باردا خدا ۽ وٹی پاکیں کتاب ۽ لائن
 ۽ بازی ہنداں حکم داہہ یہ دومی ہندے ۽ چھوشیں کہ "احسان ۽ کھن
چھو کہ پاکیں خدا وندا گوٹھو احسان کھتہ" اسے گندخ لوٹھت کہ پاکیں
 خدا ۽ چھیں جو ایں بہیرے ۽ مارا حکم داہہ اسے آیت ۽ لائن
 ۽ خدائی ڈول ۽ احسان کھنغ ۽ لوٹھیں - ایشی ۽ پورا کھنغ پھرا باز
 ضروری ایں - کھڑدے مردم چھوشیں استوں کہ احسان تہ کھنوں مگر
 آہنی ۽ بزل ۽ لوٹھوں - آں احسان ۽ کہ بزل لوٹھنا بروٹ آہنی ۽
 را احسان گوٹھنا نہ روٹ بلکن آں سوزاگری ۽ یہ اٹکلے شماریتہ
 بزل والائیں احسان ۽ باردا پاکیں واژہ خدا ۽ وٹی کتاب ۽ لائن

۱ چھوش گوشتہ کہ " اے ڈولیں احسان ء نوال کھنے کہ تھو آہنی
 ۲ مزیں بڈے لوٹھے " مارا باید تہ ہمیشیں کہ مادث احسان
 ۳ بڈل ء دیوں احسان ء بڈل دیئخ ء باروا پاکیں خدا ء چھوش گوشتہ
 ۴ احسان ء بڈل شہ احسان ء سواتھی چھے بیٹ " مرشی بانگہو کھورے
 ۵ مرطوم یہ نوکلایں راہے سرا بجزغوں آن چھوش کہ گو دث احسان کھنفا
 ۶ بڈی ء کھنت شاید مئے دیریں رسول ء ہے باری ء باروا گوشتہ کہ
 ۷ تھو گو آہنی ء کہ جوانہ کھتہ وٹارا شہ آہنی ء بڈی ء پھاریزہ " احسان
 ۸ ڈسغ کہ اے دخت ء عام بیشغایں ایشی ء باز مناہ کھنفا شہ
 ۹ احسان کھنفا رند تنگ کھنغ باز بڈیں کارے گندے ایشی ء باروا پاکیں
 ۱۰ خدا ء حکم چھوشیں " آن مرطوم کہ دث مال وڈی ء خرچ کھنوں آہنی
 ۱۱ رندا منت ء نہ لڈوں نے ڈکھ دیوں ایرگیں مرطمانی واسطہ ء اللہ
 ۱۲ کرا مزیں اجرے ، آہناں را پھ غم و تھڑے نیست ۔ جوانیں
 ۱۳ گالوار کھنغ او بشکغ شہ آن خیرات ء جوانیں کہ آہنی رندا ڈکھ بیٹ
 ۱۴ خدا بے بدواہ او سہوخیں ، او ایمان دالا آن دث خیرات ء گوونت
 ۱۵ ء ڈکھ ء زیواں منخے چھو کہ کھسے پھ شونڈیغا خرچ ء کھنت ، موڑی

احسان ۽ دُسخ، شغان تھانہ کھنغ او پھہ شونذیغ ۽ خرچ کھنغ شر
اے کلاں جوان برشکھندی ۽ گالوار کھنغ او بشکغیں۔

ماٹ و پھٹ ۽ تابعداری

ماٹ و پھٹ ۽ حتی ہاز بے لیکھوول آہانی گوئشین نہ منغ حرامیں۔
ماٹ و پھٹ ۽ موکل ۽ درپہہ جہاد ۽ سرگرغ دی مناہیں۔ بزرگاں
گوئشہ کہ "بہشت ماٹ و پھٹ گامانی شیرائیں" ماٹ و پھپ ۽
تابعداری ۽ باروا پاکیں خذاء ۽ فرمان چھوشیں کہ "ما انسان ۽ راپند داشہ
گوماٹ پھٹاں احسان کھنغ ۽" ماٹ و پھٹ ۽ خدمت کھنغ آہانی
جوانیں ڈولے ۽ تابعداری ایں۔ اگر ماٹ و پھٹ بے دین بول دی گواہاں
جوانیں ڈولے ۽ سلوکت کھنغی ایں گدے پاکیں خذاء ۽ فرمان چھوشیں
کہ "گوماٹ و پھٹ ۽ احسان ۽ کھنے" سچانی وخت ۽ کھسوی کہ
حضرت امیر عمرؓ ۽ وٹی بچھازا گوئشہ کہ تھو وٹی لوعی ۽ سوناں دے۔
آں دوہیں جہانانی ستردار ۽ خدمت ۽ حاضر بیشہ۔ دز بندی کھنغی کہ یا
رسول اللہؐ لوعی باز نیکیں زالے ایں او مناں دی آں باز دوستیں

چھے مں آہنی ء را سوناں دیاں ، بلاں حضور ء فرمان کشفہ کہ تھوڑی
 پھٹ ، گوشتیں ء مں او آہنی ء تابعداری ء کھن - اسلام ،
 تھیوین عالمانی ہم صلاحی ء فیصلہ این کہ اگر مردے بیک بیٹ
 عبادت گزار بیٹ مگر آہنی ء پھٹ و ماٹ نادہش بوں تہ
 آہنی ء پھٹ و ماٹ نادہش بوں تہ آہنی ء دمی ہندگاریں او
 اں گھٹانیا مائیں -

امانت

امانت ء باروا پاکیں کتاب قرآن ء لاف ء اللہ ء فرمان
 چھوشیں " ہر کسی گرا کہ امانت ایر کھننا شہ آہنی ء بایدیں
 کہ لوٹھغ ء دخت ء امانت ء گڑوینیت دات ادشہ خدا ء
 تھڑسان ء بیٹ " شہ واڑہ ء موکل ء درامات ء گار کھنغ ،
 شہ امانت ء بیٹ زیرغ مناہیں - ہاں اگر مال ء واڑہ موکل
 ء دالغا بیٹ تہ گڈا جائیں - اگر امانت زیوال و تھاوان بیٹ
 تہ واڑہ ء را آہنی ء ہبا گرغ درست نہ ایں - پاکیں اللہ

۱۔ فرمان چھوٹیں کہ ” اللہ شارا حکم ۽ دُمنیں کہ امانتاں دُمنغ
 دخت ۽ آنہانی وارٹماں راگر دینے دُئیٹ ” چھو کہ چھی آنی نیام ۽
 امانت ۽ دارغ و پھاریزغ ۽ حکم این ہے ڈول ۽ راز ۽ کالوار
 یا کچہری ۽ کالوارانی سہرا ۽ پدھرا کھنغ دی مناہیں شہ موکل ۽
 درکھی راز سہرا کھنغ یا دومی مڑدماں را ڈسغ ۽ مناہیں۔ حضور
 ۽ امانت نیام ۽ دروہ کھنغ ۽ را منافق ۽ نشک ڈشہ۔ حضور ۽
 فرمان چھوٹیں کہ ” امانت نیام ۽ دروہ کھنت ” شہ حضور ۽ اے
 حدیث ۽ ثابت بیٹ کہ آنہی ۽ کہ امانت نیام ۽ دروہ کھنت
 تہ آں منافقے این۔ آندیں کہ مڑدم منافق بیٹہ تہ گڈا آں پھو
 زان کہ بے دین این آں شہ اسلام ۽ درکھفیت بلوچیا ۽ مثل
 مشہوریں کہ ” امانتاں گوردی نہ دُرو ہوں۔“

عہد ۽ پورا کھنغ

دُل عبذانی سرا اوشنغ آنہانی پورا کھنغ باز جوائیں صفتے این۔
 شہ ایسی ۽ مڑدمانی دلانی نیام ۽ انسان ۽ پنت و اتبار پیدا

بیٹا او بازیں سیٹہ بچوں۔ عہدہ باروا اللہ و فرمان چھوٹیں ایمان
دالا آں وٹ عہذاں پورا کھنے " یہ دوی ہندے و وٹ پاکیں کتاب
 و لاف و پاکیں خدا و فرمان و حکم چھوٹیں کہ " پورا کھنے وٹ
عہذاں قیامت و روش و ایشانی باروا پھول بیٹہ مئے دُریں
 رسول و عہد پورا نخنغ منافق و نشکانیام و یہ نیشکے ڈستہ آں
دخت و کہ عہد کھنت تہ آہنی و پورا نخت " ماشف و روش
 و صدانی عہذاں بوریوں مار پچھ خیایے نیٹ۔ اے دخت مسلمان
 ایشی و یک کھائیں گالوارے زانوں مگر مئے مقابلہ و اے دخت
 بے دین ہی وٹ عہذاں سوگہوں۔ آں دخت و پابندی کھنوں وٹ
 سوڈاگری و نیام و وٹ عہذانی سرا باز شیواروں۔ آہنانی پورا کھنغ و داں
 وٹ دس و جہد کھنوں۔ مئے دریں رسول و باروا مشہوریں کہ مئے وٹ
 وٹ داتغین عہد و پھذا داں سے روش و پھیریں ڈاڈو و ودار و
 ہماں یہ ہندا جکھنغا بیٹہ دریں رسول و گوشتن و پھذا آں مردم کہ
 وٹ عہذاں بورینیت تہ آں منافق شمار بیٹا اوشہ اسلام و
 بیٹہ -

راست

راست ایگھوا گالوار ء نہ بلکن کارانی اندر ء دی ایسی ء
 بیغ ضروری ایں - سچوئیں رازگو انسان ہماں وخت ء بیٹ کہ
 وٹی جند ء سیٹاں نفاہ شیرا ماریٹ بلکن وٹی جند ء سیٹاں شوٹی
 پلیٹ - راست ء باروا پاکیں بادشاہ خدا ء حکم چھوشیں " اے ایمان
والا آن شہ خدا ء تھڑے او راست گو آنی سنگتی بے " راست
 ء باروا شاہ عبدالقادر جیلانی ء کھسو مشہوریں کہ آن وخت ء
 کہ دُزاں پھول کھٹہ تھرا زرتھماں ہذا گونوں تہ واڑہ جیلانی ء گوٹشتہ
 زرمی بغل شیراؤں - اے راست گشنا واڑہ جیلانی ء راتھاوان
 نڈاشہ بلکن ایسی ء انجام بازجان بیٹہ - دروغو آنی ٹڈی تہ آہانی
 دُونماں نڈاشہ مگر اے چھک ء راست گشنا کُلانی ٹڈی بچتہ ،
 ایگھوا اے زینہ بلکن آن دُزاں دی پشومانی آتکہ آہناں دی شہ
 دُزی کھنفا تو بہ کھٹہ - وٹی پاکیں کتاب ء لاف ء یک تھئی
 بندے ء واڑہ خدا ء راست ء باروا چھوش گوٹشتہ " تاکہ

اللہ راست گشو خاں را آہانی راست ۽ بذل ۽ داتھ "یک ونخ
 آنہو کہ جهان ۽ گشان کھت ما مسلمانوں یعنی ما راست گشو خوں
 یک ونختہ نی ایشیں کہ ما مسلمان بے سوب ۽ دروغ بندوں اصل
 بذنہ بروں ایگیں مڑمانی پارا پاکیں خدا ۽ گوئنتہ کہ "بازیں مڑدم
 قرآن ۽ پڑھوں تہ قرآن آنہا، رالعت کنتہ۔۔۔"

سلام

سلام کھنغا پھرڈان مہر دوستی ودھینت درآؤنیں مڑدم ۽ را
 بایں کہ لوغ ۽ مڑمان سلام کھنت جھو کہ خدا ۽ فرہانیں "او ایمان
 والا ان تھی آنی لونان نواں پتہ دانکھو کہ شاگو آنہاں مہر دوستی
 ۽ مننے او سلام مننے" حضرت صدیقؓ ۽ دستور اٹ ہرگیں کھے کہ
 کہ دیشنی تہ تکھاٹی ۽ سلام کھنتی۔ مٹرے بیش کہ کھترے کھسارا
 اے سوہ نذاش کہ آن شہ حضرت ابوبکر صدیقؓ ۽ جھیش ۽ سلام
 کھنت مٹے واڑہ دوجان ۽ ستردار دریں رسولؐ ۽ دستور دی ہمیش
 اٹ۔ یہ دھکے ۽ مٹے دربن رسولؐ یہ دگے ۽ رفا اٹ اوڑا

راہ و سرا جھک یوا شنت حضور و انہاں راہی سلام کھنہ -
 سلام و جواب شہ آہنی و گہتر یا گڈ بہاہنی و ڈول دینی اہں
 اے حورہ پاکیں خدا وئی پاکیں کتاب و لائ و چھوش ڈیٹ
 "آں دخت و کہ شارا سلام کھنٹا بروٹ : شاشہ آہنی و جوان
 و گہتر یا گڈ بہاہنی و ڈول و جواب و گڑوینے دیت" پھیازغ
 و را بایں کہ انزار و سلام کھنت اوشتا ثغبین و بایں کہ نشغبین
 و سلام کھنت ہے راز و کھترا بایں کہ آں وئی سلام پھیشی
 کھنت -

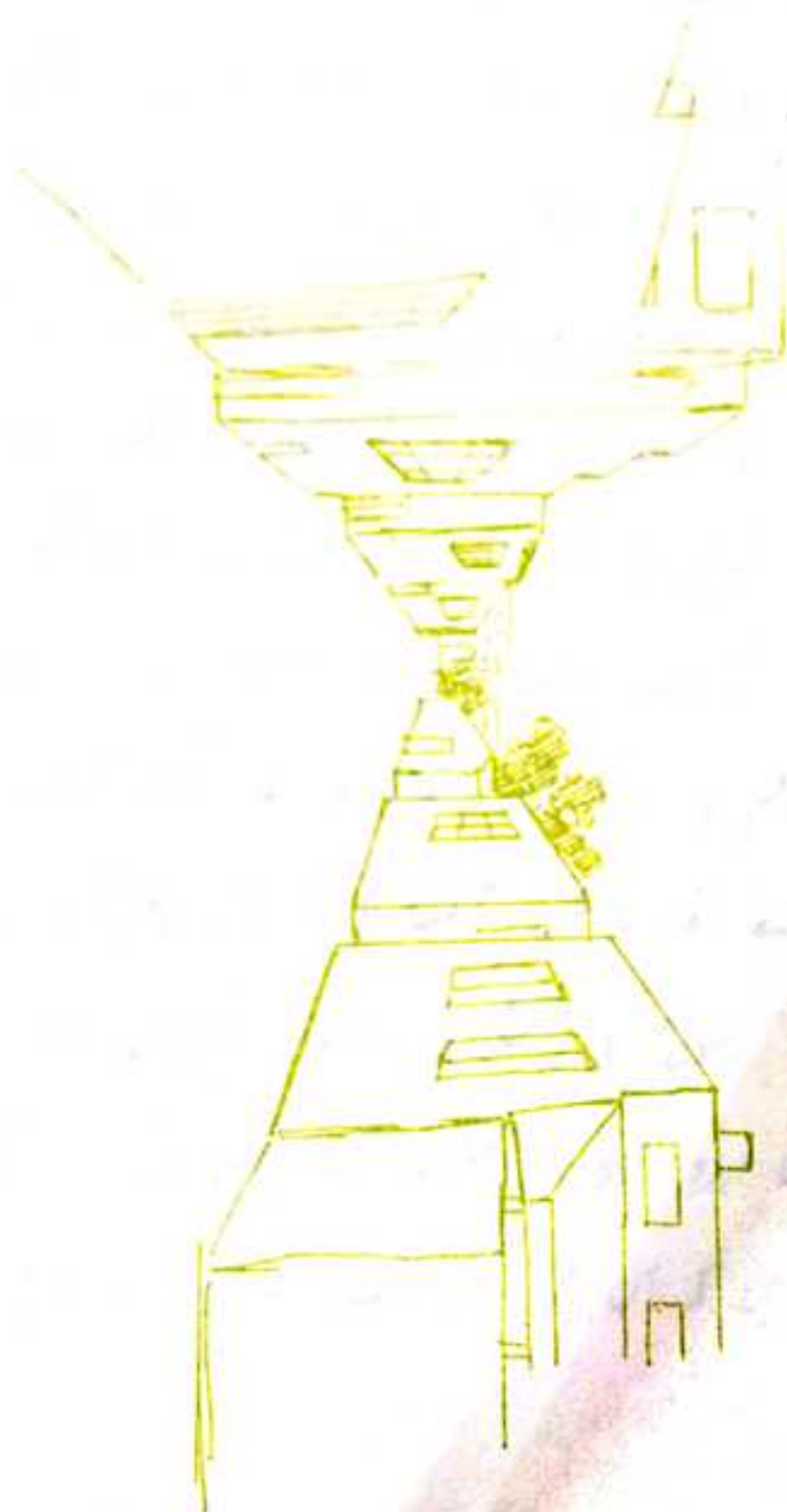
صفائی

مے دریں رسول و فرمائیں کہ پاکی و صفائی و ہیل کھنے پچے
 کہ اسلام صافیں او ایشی و نیام و پاکی و صفائی و سرا باز زور
 داٹنا شتہ چھو کہ پھہ نویش و پاکی (روز نماز) ضروری اہں ہے ڈول
 وئی پوش، لوغ او ہرچھی و صفا دارغ و زور داٹنا شتہ - پاکیں
 و صافیں مردم و را ہر کھس دوست داریٹ او شہ لینار و گڈغیں

مردم ء ہر کھس کر یہ گفت یہ تھی حدیثے لاف ء دریں رسول ء
 فرمان چھوٹیں کہ "پاکی ایمانیں" شہ ایشی ء و دھیں دلیل پاکی واسطہ
 ء تھی جسے بیٹ کھتہ - پاکیں خدا ء وٹی پاکیں کتاب ء لاف
 ء صفائی و پاکی ء باروا چھوش گوشتہ کہ "آں وٹی مُرازاں پُجنتہ آہنی
 ء کہ پاکی اختیار کھتہ" یہ دومی آیتے لاف ء واثرہ خدا ء دریں
 رسوای ء را چھوش فرمان کھتہ "پلہتی ء دیر کھن" حضور ء را گوشتہ غاشتہ
 کہ یینار و پلہتی ء دیر کھن او صاف دپاکیں بوشاں جان ء کھن۔ صفائی
 کھنفا مردم شہ نادرابی آں پچیت۔ ہر دخت ء چکل کھندغ ء دہش
 بیٹ گو صفائی ء ہیلانی سرا دی اثر کھفیت خدا دی دہش بیٹ۔

رحم یا ترس

رحم ء باروا مٹے واثرہ خدا ء وٹی پاکیں کتاب ء لاف ء چھوش
 گوشتہ "آں مردم عبور و رحم کھنغ ء سرا زور دیوں آں مردم دہش قسمت
 اول" مٹے دریں رسول ء رحم ء باروا چھوش گوشتہ "آں مردم کہ
 کھترانی سرا رحم نخنوں او مسترانی عزت و ادب نخنوں آں شہ اشرانہ

[Faint, illegible handwritten text in the right margin]

اوں " گندے چھیں زور داریں لوزوں شہ ایشی ءِ صورو رحم
 ءِ ضرورت سہرا بیٹ۔ مئے دریں رسول ءِ جناورانی سرا دی
 باز رحم کھٹ۔ واژہ ءِ ازواری ءِ جناور توڑیں کہ پہچی ءِ گون
 اٹ مگر دریں رسولؐ پھیاذغ ءِ جڑیٹ۔ یہ دھکے ءِ یہ زالے ءِ
 آنکو واژہ رسولؐ ءِ خدمت ءِ بیان کھٹہ کہ مئے ہمایہ این نال اللہ
 ءِ عبادت ءِ باز کھنت مگر وٹی و ہمسایئیاں را ڈکھ دات او آہنی
 ءِ پشی شہ شزو لنگر دی ءِ مڑھٹ۔ دریں رسولؐ ءِ فرمان کھٹہ " آں
دودہ ءِ روٹ " نی اے وخت ءِ مئے مسلمانانہ حالت دی ہمیشیں گڈا
 انجام سہرائیں۔ رحم ءِ باروا پاکیں غذا ءِ وٹی پاکیں کتاب ءِ لان
 ءِ یہ تھی ہندے ءِ چھوش گوٹشہ کہ " آں پھوٹاں رحم دلوں "
 اے آیت واژہ رسولؐ ءِ تھنگویں اصحابانہ تعریفیاں نازل بیٹہ کہ
 آل مڑم پھوٹاں مہر دوستی ءِ کھنوں۔ رحم کھنو خانی سرا خدا دی
 رحم کھنت مسہوریں کہ آں کہ رحم نخت تہ آہنی ءِ سرا دی رحم
 کھٹا نہ روٹ۔

معاف کھنغ یا بشکغ

ظلم و زور ۽ بذل گرغ ورتیں مگر بشکغ یا معاف کھنغ باز
 جوانیں اوشہ پھاریز کھنغ ۽ نزی این پچھے کہ بت بیٹ کہ بذل
 گرغ ۽ شہ ظلم و زور ۽ کچھا گیشی بیٹ ایشی بارول اللہ ۽
 فرمان چھوشیں " بشکغ گو پھاریز ۽ نزیخیں " رزی شہ ہر مژدم ۽ بیٹ
 نہ بشکغ یقینیں کہ بذیں کارے - پاکیں کتاب قرآن ۽ لات ۽ بازی
 ہنداں آگہ کہ اگر شامنی بندغاں معاف تھنے تہ من دی شارابہ بھکاں
 اللہ ۽ یہ دومی ہندے ۽ فرمان چھوشیں کہ " آہناں معاف کھن او آہناں
بشک بل اللہ احسان کھنوخاں دوست داریت " مئے دریں رسول ۽
 سرا حکم بیٹہ کہ تھو اے مڈکھ دیو خان ۽ معاف کھن او ایشان
 بھکاں بشک بل - گندے کہ کافرانی معاف کھنغ او آہناں بھکاں
 بشکغ دی جوان و گہتریں - بشکغ شہ بذل گرغا باز جوانیں پچھے کہ
 بت بیٹ کہ بذل گرغ ۽ نیام ۽ شہ وٹی حق ۽ گیشی بیٹ
 کہ بذل گرغ ۽ نیام ۽ شہ وٹی حق ۽ گیشی بیٹ او ظلم و زور

مردم ء وٹی سزابیٹ گڈا مردم ء وٹی جند ء زیان و تھا داین۔

غریبانی مذت

غریب ء رادہرد ورائینغ آنہی ء مذت کھنغ یہ اخلاقی فرضے این
 اگر سرعالمیں مردم چہی اے سورج ء کھنت تہ اے سورا سوکھائیغا
 پوہ بیٹ کہ غریبانی بھیتے حق بھاگیا ء زردارانی سرا استوں۔
 ایشی ء باروا پاکیں خدا ء فرمان جھوشیں " ورے آنہانی نیام
 ء غریباں فقیراں ورائینے " پاکیں خدا یہ دومی ہندے ء وٹی
 پاکیں کتاب ء لاف ء جھوش گشتیت " ورے او ورائینے صور
 کھنوخ او بے صوراں " کھڑوے اشرافیں لونغانی غریب توڑیں
 نہ ہرکے کہ ڈکھی ہوں کسی ویما سوال کھنغا دہش نخنوں۔ شہ
 پھنڈ لوٹھ کھنوخیں مردمانی نسبت ء ایگیں صور کھنوخیں مردمانی
 پھنوخ آنہانی تنگی و ڈکھانی پوہ بیٹ بھذا آنہانی مذت کھنغ ء
 باز باز توادیں مارا باییں کہ ماوت ہمیرگیں لکھنغیں غریباں
 جھولوں آنہانی ڈکھ سکھ ء پوہ ہوں بھذا آنہانی مذت ء داں

وٹی دس ء کھنوں اے کار باز جوانیں کارے گو اے کار ء دوئیں
 جہانانی کامیابی میں -

چلاک

مئے دین اسلام ء نیام ء پہنچ وقت ء نواش پرہنچ پھ سستی
 ء دیر کھنچ ء ایر کھنچا شتہ بانگہوا پھکھینچ ء کھڑو بیغ ء باز
 سیٹ میں - شہ روش ٹیک ء پھیش ء کھڑو بیغ یک ء چلاک
 بول - بانگہوا نواش پڑھوئیں مردم شہ دیر کھڑو بیغ ہاز ہشار و
 چلاک بنتھ - بانگہوا پھکھینچ ء کھڑو بیغ ، ورزش کھنچ او دھاوغ،
 سوکھیں دھڑانی ورغ اے کل سستی ء دیر کھنچوں عرب ء مڑماں
 شہ اسلام ء پھیش ء دی بیکاری دست دوست نہ داشت آہناں
 ایرگیں لور زا آنی ڈول ء کارمرز کھنوں مئے پاکیں خدا وٹی پاکیں
 کتاب ء لاف ء چھوش گشیت کہ " او جرانی نیام ء بیٹھنیں
 کھڑوپی او تھڑس ء سنٹرائن " اے گالوار مئے دریں رسول ء را
 گوٹھنا شتھوں کہ تھو اے رازا جراں بیٹھنا چھے ء اللہ اللہ

کننے کھڑی گو چلاک و ہشاری و کار و گر و مردمان تھرس
 دل جہاں صاف کمن۔ گزے اللہ و چلاک و ہشاری و بارہائے
 صیر نبی و دل دوست حضرت محمد مصطفیٰ و را چہوں گوشتہ
 شہ ایشی و سہرا بیٹ کہ چلاک یہ از جوئیں کارے ایشی و
 خدا دی دوست داریت۔

جہل زانتی

عاجزی و را جہل زانتی گوشتنا روش اے ۛ از جوئیں
 صفتہ۔ ایشی و مقابلہ و وڈائی باز بزیں ویلے من جھکائی و بارہا
 باکین خدا وئی پاکیں کتاب و لان و چھوش گشیت کہ ایمان
 والا آن نوا من جھکائی و کھنے من جھکائی و بارہائے دیریں
 بسولہ و چھوش گوشتہ آں کہ خدائی واسطہ و من جھکائی و عاجزی
 کہ کھنت خدا آہنی و بجز کھنت اے یہ راستی حترے آں کہ
 ڈائی ننخوں گیندینغ آہنانی عزت و کھنت او آں کہ وڈائی کھنوں
 ن جہان و لغاہ و روش پھمہ روش بن کھفان روؤں۔ یہ دوی

بندے ء مے واژہ خدا ء وٹی پاکیں کتاب ء لات ء چھوٹس

گوشتہ کہ خدا ء نیکیں بندغ ڈنار چھکسا گوناکھا میں گاماں جڑوں

مطلو ایشیں کہ مے نیکیں بندغ گو عاجزی و نرمی ء جڑوں آن ڈنار

ء سرا آکٹان ء گو وڈائی ء نہ جڑوں - ایرگیں مڑماں ما خدا

نیکیں بندغ گوشتغا شتہ - حضرت لقمان ء وٹی بچھارا یہ بندے

دی داتہ کہ " ڈنار ء سرا آکڑ ء نواں جڑ ء تھوٹے پلوادھا

براور ء کھڑو ء بڑزبت بے نے تھوٹو ڈنار ء دڑٹھتہ کھتے " انسان

وٹی اصل ء سرا لغاہ ء سیٹت تہ آہنی ء شرہ من جھکائی ء درخت

بچھ راہے نیستیں پچے کہ انسان شرہ باخ ء جڑوٹہ او آہنی

اصل باخیں - شیخ سعدی ء فرمانیں کہ من جھکائی بہشت ء کلا

ایں -

جوانہ

جوانہ کھنوخا گونیختہ ہرکھس جوانہ کھت اے مزیں کار

نہ این پچے کہ ایرگاتہ بیعتی این دراصل جوانہ ء مطلو

کہ گو بڑی کھنوخا جوانہ کھنغا بردٹ او گوزا، زابار کھنوخانمی ء
 گونینا گلوار کھنغا بردٹ ایشی ء اروا خدا پاک ء وٹی پاکیں
کتاب ء لان ء چھوش گوئشہ کہ " جوانہ ء بڑی براورینوں شا
جواب نیام ء ہماں گلوار ء کھنے کہ آں گہتر بیٹ تھو گند ء گو
اے کار ء مزیں دژمن دوست و سپاڈانی ڈول ء بول" اے
 راستیں کہ گو جوانہ ء مستریں دژمن دی دوست بنتھ مگر اے کار باز
 سور لوٹھیت شہ صور ء در پٹ نویٹ ایشی ء رند گڈا بازیں
 سیٹ رسول۔ یہ دھکے ء شہ حضرت عائشہ ء پھول کھنغا شہ
 کہ روئیں جہانانی سردار حضرت محمد مصطفیٰ ء اخلاق چھے او حضرت
 عائشہ ء گوئشہ کہ حضور ء اخلاق قرآن این۔ اخلاق ء باروا امام
 غزال ء وٹی کتاب احیاء العلوم ء لان ء باز جوانی ء لکھشہ پاکیں
 کتاب ء یہ دومی ہندے ء خدا ء فرمان چھوشیں کہ " دپر کھنوں بڑی
ء گو جوانہ ء۔

صوَر (صبر)

ڈکھاں گو پھل کھدنی ء ہسغ ء نامیں صوَر آرزگات ہر کس ء
 را کھڑے روش ء رند صوَر کھیٹ مگر صوَر کھنوخ ہمانہیں کہ آں
 ڈکھ ء آلیخ وختا صوَر ء کھنت صوَر ء باروا اللہ ء فرمان چھوشیں
 " اللہ گو صوَر کھنوخاں بہرہ دوستی کھنت " صوَر ء مس قرآن و حدیثاں ہاز
 صفت آتکہ مئے دریں رسولؐ او آہنی ء تھنگویں صحابیاں شہ کافرانی
 دست ء ہازی ڈکھ ء ویں پھلگنوں مگر آہناں ہروخت ء صوَر کھڑے
 ٹھن، جند مال و ہڈی، اولاد ہر ڈولیں ڈکھ ء ویں آہنانی سرا آگنوں
 آہناں اے تھیونیں ڈکھ گو پھل کھدنی ء بھوگنوں مگر آہناں وٹی دیم
 شہ حق و راست ء نہ گردینتہ آں کہ ء تھفتنیں ہاخانی چکھا ،
 شوشونیں چکھا پھکھا کھوہانی شیرا دافیں تھغا ڈکھ داٹغا شتغوں مگر
 آہناں بہاں ڈول ء وٹی خدا یاد کھشہ او صوَر ء دامن سوگہو گھیش
 صوَر ء کھوٹہ وہشیں خدا صوَر کھنوخانی سنگتی این۔ گو سختیں زیند گزار
 او گوردشغانی دارغ ء صوَر درھیٹ مئے بلوچی شاعر چکھا بزدار

صور ۽ باروا چھوش گوشتہ کہ

س صور بازارے حوصلہ موتی آن تکی

قربانی

وٹی ضرورت د گزر ۽ راتج تھی آن گزر ۽ پورا کھنغ قربانی ۽

راگشوں - ایشی ۽ باروا پاکیس غذا ۽ وٹی پاکیس کتاب ۽ لان ۽

چھوش گوشتہ کہ " قربانی کھنوں توڑیں کہ آن وٹ تنگی نیاماؤں " اسے

آیت انصار ۽ حتی ۽ نازل پیشہ آن مردم توڑیں کہ وٹ شذی اول

پہ مختازان دہڑد ، جسر او دومی گزر ۽ چھی آن کھاروں دیوں - وٹی

گزر ۽ دارغ تھی آن گزر ۽ پورا کھنغ ، وٹ ڈکھانی ہنغ او مختازان

آرام پہباہینغ ایرگیں مردم اسے وخت ۽ باز کھتر گزغا کھاؤں ہے

آیت ۽ لان ۽ آن مردمان باروا گوشتغاشتہ کہ اسے خلاصی حاصل

کھنوخان نیاماؤں - رینا نیام ۽ دی قربانی دیوخ عزت ۽ دولت رگدوں

او آخر ۽ دی خلاصی حاصل کھنوخاں پہھی ۽ اول توڑیں کہ کھڑے وٹاں

انہاں بازی ڈکھ ۽ دیل بھوگنی بوں - یہ دھکے ۽ حضرت عمر ۽ مزین

مذمے ء پھدا گوشوق ء مایع پشایمنہ نی کہ مایع تیار بیٹھت
 عمر بہ درنا نشی تہ دے دخت ء یہ سوال اے آگہ آہنی ء
 سوال کھش حضرت عمر ء آں تھیونیں و ہر د ہمانی ء را دا ڈا و د
 ہمی نہ وا ڈتھی - بزرگیں صحابانی زیند شہ ایرگیں کھسواں پھروں - یہ
 دھکے ء حضرت علی ء گو دوش دمنی ء داں سے روش ء لگھری ء
 روش دا شہ چمے کہ دنا کہ چھئے تیار ہت تہ یہ سوال اے
 کھاتک - حضرت علی ء آں تھیونیں و ہر د ہماں سوال ء را گو دتھو دا شہ

سہنغ و سہذاری

سہنغ یا برداش کھنغ یہ جوائیں صنتے گیشتر سا ڈوخت ء انسان
 وئی نھسان کھنت یعنی دتارا تھلان داٹ دخت گزفا پھدا انسان
 ء رنج بیٹ او پشتوانی کھیٹ کہ مناں ایرگا کھنغی نیو - گو سہنغ و
 برداش ء مردم شہ سا ڈوخت ء تھاداناں دی بھیت - اے سا ڈ
 ء حالت دو چھیار ملٹ ء بیٹ اگر مردم شہ سرا سہیٹ تہ
 باز سیٹ گزڈیٹ گڈا آہنی ء دوشمن دی کھیں بوں - پاکیں خدا

سہنج ۽ باروا وٹی پاکیں کتاب ۽ لاف ۽ چھوش گُشیت کہ "سار ۽
 دروخ او مڑماں معاف کمنوخ، خذائیکی کمنوخاں دوست داریت" یہ
 دومی بندے ۽ سہوخانی باروا پاکیں خدا وٹی پاکیں کتاب ۽ لاف ۽ چھوش
 گُشیت کہ "اگر شا معاف کمنے، درگزر کمنے او بشکے خدا سارا
 بشکیت۔ آں غفور او رحیم ہیں" معاف کمنوخاں را اللہ معاف کھنت
 گو ایرگیں مڑماں مخلوق ۽ درٹ ۽ وازرا دی ہمینگ ۽ بیٹ۔ جہان سہوخ
 ۽ سرا ضرور اسان کھنت۔ مئے دریں رسول پھر روش ۽ شہ وٹی پھ
 گکائے ۽ زہر نہ گفٹے توڑیں کہ آہانی دست ۽ بازیں رومی پینوں
 واژہ ۽ شہ فتح ۽ پھذا گو وٹی درمنان آں سلوکت کہ کھشہ آں
 سارنج ۽ لاف ۽ سہنج ۽ روشنائیں ماشے مانیٹ

ٹھاہی یا صلح

ٹھاہی گو وٹی مسلمائیں برائیاں گونینا باز ضروری ہیں اللہ ٹھاہی ۽ صفت
 ۽ چھوش کھنت کہ "ٹھاہی جوانیں" یہ دومی بندے ۽ پاکیں کتاب ۽
 لاف ۽ اللہ ۽ چھوش گوٹشہ کہ "مسلمان کُل پھروشماں برائوں شا وٹی

برائانی بنام ءِ ٹھاہی ءِ کھنے " شہ سے روش ءِ گبش گو پچھے مسلمانے
 ءِ گالوار نخنغ سخت مناہیں۔ اگر دو دشمن ءِ نیام ءِ گودروغ بندغ
 ءِ ٹھاہی بٹ بہت تہ دروغ بندغ دی جاٹنہیں۔ چھو کہ گو دوہیں
 ٹھکراں ایکھویں ہندا ایرگا گٹبت آں تھئی باز صفت ءِ کھنغو۔
 ہیرگیں دختانی واسطہ ءِ گوٹشناشتہ کہ ٹھاہی ءِ کھنغویں دروغ شہ
 نسات کھڑو کھنغویں راست ءِ گہیں۔ یہ تھی ہندے ءِ پاکیں خدا
 ءِ فرمان پاکیں کتاب ءِ لاف ءِ چھوشیں کہ دو پھردشاں ٹھاہی
 ءِ کھنے " قرآن ءِ حکم تہ ایشیں کہ وٹی معاملاتاں درست جوڑینے
 مگر ارمائیں کہ مسلمان یک دومی ءِ ہیرہینوں۔ ایرگیں مڑوم فاسقوں۔

عدل و انصاف

ظلم د زور یہ بڑی ہیلے ایشی مقابلہ ءِ جوئیں ہیل انصافیں
 عدل و انصاف یا بلادری ءِ باروا پاکیں خدا ءِ وٹی پاکیں کتاب ءِ
 لاف ءِ چھوش گوٹشتہ کہ " آں دخت ءِ کہ جہان ءِ نیام ءِ فیصلہ
کھنے تہ انصاف ءِ کھنے " یہ رکھے ءِ کھویں کہ یہ مزیں عزت داریں

ٹکرے ۽ زالے ۽ دُزی کفہ بازیں مردم حضور ۽ گرا سفارش
 پارا بچھ بیٹھوں آہاں گوئشتہ کہ ایشی ۽ را شزا ۽ نواں دے
 ناہیں یہ عزت داریں خازانے بذنام بیٹھا واڑہ ۽ گوئشتہ اے بہت
 زیت اگر نہیں جنکھ این فاطمہ ۽ ایہ گاکفیش تہ س آہنی ۽ را دی
 شزا داٹ۔ اے آل دخت ۽ انصافو کہ آہنی ۽ عدل و انصاف
 گوئشتہ اے دخت ۽ مسلمان داں دتی دس ۽ جرم داراں
 پھاسخ نیلوں توڑیں کہ دردناں بندوں دی آہاں چھوڑاٹینوں، یہ دومی
 ہندے ۽ پاکیں کتاب ۽ لان ۽ اللہ ۽ فرمان چھوشیں کہ تیار
 محنت پتھ قومے ۽ ڈرمنی شارا شہ انصاف نمنغ ۽ انصاف ۽ کھنے
 اے گو پرہیزگاری ۽ باز نزیہیں۔

کمائی یا پورھیات

دتی دستاں گو کمانغ درغ اسلام نیام ۽ یہ باز ضروری این کارے
 این اد آل یہ ڈوے ۽ بندگی شمار بیٹھا شرط ایشیں کہ کمائی
 ۽ طور طریقہ حلال بیٹھا۔ یہ دھکے ۽ واڑہ رسول گو دتی

سنگاں نشستاں بانگہوا پھکیغ ء یہ ورنائے کمائی خاطر ء شہ
 وئی لوغا در آکہ حاضرین مردماں آہنی ء سرا کھڑے ایرجنوئیں گالوار
 کھشغوں تہ واژہ رسول ء گوشتہ کہ ایشی ء کھتر نواں زانے آن
 وال وخت ء کہ وئی لوغا گرڈریت رمیٹ آہنی ء تھیوئیں وخت
 بندگی شمار بیٹ اللہ ء فرمان چھوئیں کہ " شے چکھا پچھ ہرے
نیستیں وئی پروردگار ء مہرودا زانی لوٹھنا " حضرت ابوبکر صدیقؓ
 کہ خلیفہ بیٹہ دی واژہ ء وئی دستانی کمائی ء وہرود دست کھش
 حضرت داؤد ء کسو مشہوریں کہ آہنی ء اللہ ء بندگی بازگیش کھش
 یہ روشے ء واژہ داؤد ء شہ پھریشغ ء پھول کھشہ کہ میں نیام
 چھہ عیویں آہنی ء گوشتہ تھئی نیام ء عیوایشیں کہ تھو وئی دتانی
 کمائی ء نہ در ء شوز پھذا واژہ ء جنگی پوش ٹھابٹوں۔

بذیں ہیل

زر زوالی

بے گزر ءِ یاشہ وئی گزر ءِ گیش بے لیکھویں خرچ فضول
 خرچی ءِ باروا پاکیں خدا وئی کتاب ءِ لان ءِ چھوش گشیت کہ بے
گزر ءِ خرچ لوں کہنے خدا فضول خرچاں دوست نہ داریت
 شہ فضول خرچی ءِ بزیں ہیل ءِ دنیا ئی نیام ءِ وٹارا یا وئی عازیر
 یاداں تھادان رینج ءِ تھرس بیٹ یہ دومی ہندے ءِ اللہ
 تعالیٰ ءِ وئی پاکیں کتاب قرآن ءِ لان ءِ ایثی ءِ باروا چھوش
گوشتہ کہ بے گزر ءِ خرچ منن بے سیٹ ءِ مڈی ءِ گار
کھنوخ شیطان ءِ براٹوں او شیطان وئی واثرہ ءِ بے شکرے این
 گندے کہ فضول خرچاں را شیطان ءِ برات گوشتناشتہ شیند مزیں
 بزی تھی چھے بیٹ کھنت ہے رکوع ءِ لان ءِ دیکھرا اللہ زمان
 چھوشیں کہ " وئی دست ءِ باز چھڑا مننے گنواں پھذا ہورگ دستینا
 ہندے ارماناں کہنے " فضول خرچانی دل ءِ ازلی این دژمن شیطان
 بزیں بزیں دلیلاں پھرینیت آہنانی رہبری کھنت ۔ ڈسیٹ کہ ایذا

خرچ کئے شارا مزیں سیشے ریث - ایرگیں مڑماں ہا پیں کر
دیلان دیر کھنوں بے گزر ء خرچ ء مخنوں دورکھا وٹں دستاں
گھٹوں آہنی ء کہ شیطان ء گوٹشتین زڑتھہ آں تھادان وارٹھہ۔

بیر

بیر ء باردا پاکیس کتاب قرآن ء لاف ء چھوش گوٹشتہ
کہ "بزی ء بذل ہانکھر بذی این مگر آں کہ بشکیٹ او درستی ء کھنت
تہ آہنی ء جزا اللہ ء گرائیں اللہ ظالماں دوست نہ داریف" ہا زیں
مڑوم بیر گرغ ء دہش کھنوں بیرگرغ توڑیں کہ درست او جائیں
مگر بشکیٹ نشہ بیر گرغا باز جوان بھریں - یہ دومی ہندے ء اللہ
ء فرمان چھوشیں کہ "ہرگیں کھسے شے سرا زوراخی ء کھنت شادی
آہنی ء سرا ہانکھر زوراخی ء کھسے شہ وٹں خدا ء تھڑے اولے
کالوار ء یاد دارے کہ خدا پرہیزکارانی سنگتی این " آں پرہیزگار کھیوں
کہ آہانی سنگتی پاکیں خدائیں آں ہاں مڑوموں کہ بیراں نہ گروں بلکن
بشکیٹ کھنوں بشکیٹ مزن دلہیں مڑومانی کاریں - سئے دریں رسول او

دین و تیسویں بزرگاں شہ وٹی دشمنان میرہ گفتم بلکن آہناں را بشکست
 او معاف کشت۔ اسل وء بشکن مزیں ہیر گزنیں چکے کہ شہ بشکن وء
 دشمن لینم بیٹ آہنی وء دشمنی وء جوش و جوزغ سار تھ بیٹ آں
 ہنی وء بذل وء نیگی وء راہ وء گیر تھ۔

بخیلی یا کنجوسی

کنجوسی وء باروا اللہ وء فرمان چھویش کہ " آں مردم کہ اللہ وء
 دانتیں مڈی وء نیام وء دتاں گھٹوں آں اے دلیل وء مہنوں
 کہ اے کار پھہ آہنانی واسطہ وء گہترین بلکن اے آہنانی واسطہ
 وء باز ہڈی، قیامت وء روش وء آہنانی گٹاں زنیہ پھر نیٹتارووں"
 فضول خرچی وء ڈول وء بخیلی یا کنجوسی دی ہڈی ہیلے۔ اللہ تعالیٰ وٹی
 کتاب وء لاف وء بخیلی وء را چھوش ایرجنت گٹیت کہ " آں مردم
 کہ ہر دزراں مچھ کھنوں اد آہناں اللہ وء راہ وء خرچ نخنوں آہناں
 را ڈکھ و عذاب وء حال وء دے " کھڑے مردمانی بخیلی داں آخری
 تھارٹ و بجیت ایشی وء عربی زوان وء " شج " گشت مے دریں

رسولؐ ء شہ ایشی ء پناہ لوٹھشہ - بنجلی ء باروا مئے واڑہ دریں
 نبیؐ ء بازیں حدیت موجودوں یکھے ء نیام ء مئے واڑہ دریں
 رسولؐ ء چھوش گوٹشہ کہ " بنجیل توڑیں کہ ہرکھے کہ نیک او عبادت
 گزار بیٹ آن بہشتی بٹ نوٹ " آن مڑماں کہ اے ہیل زڑھ
 آہناں بایں کہ اے دینا ء گوڑائی سرا نفاہ ء داروں شہ گزر ء
 گیش خرچ کھنوں۔

شغان جنغ

انسان ء را وٹی عیوانی سرا نفاہ درغی این پچھے کہ شغان جنوخ
 شہ وٹی عیواں کھور بیٹ آہی ء را وٹی عیو نفاہ ء نیاؤں پھر آگ
 و روشہ ء گزین نامانی بندغ دی باز دہاریں بلکن گناہ ء کاریں شہ
 ایشی ء جھگٹا، فسات، ضد او ساڑ پیدا بیٹ۔ وٹی اولاذ ء گزین
 نامانی بندغ دی جوان نہ این۔ پاکیں خدا وٹی پاکیں کتاب ء لان
 ء چھوش گشیٹ شغان جنوخ او عیو پھولو خان را ایر جنت کہ کھٹا
 اعیواں نواں لڈے او پھ چہیرہ شیخ ء گزین ناماں نواں گرے " یہ

دومی ہندسے ء وارشیں غذا ء وٹی پاکیں کتاب ء لان ء چھوش
 گوشتہ کہ دو دہری این پھہ شغان جنوخ او عیو پھولونیں مردمانی واسطہ
 شغان جنوخ وٹی پھاغ ء دی ریڑھیٹ او تھینغان ء دی۔ اگر کھسے
 گوشا ہسے حرکت ء کھنت تہ آہنی ء پھہ جواب ء مذیٹ آں وٹ
 چپ کھنت۔ شغان جنوخ آں عیواں کہ مردم ء سرائڈیٹ گو انسان
 ء نفاہ ء آہناں وٹی نیام ء دھیان کھسے پلاں آں گالوار یا عیوش
 گوشا دیرلوں۔ پاکیں وارہ غذا ء پہ تھی ہندسے ء چھوش گوشتہ گزناں
 گزشتین ء منے پھہ سوغندورونیں لنڈر، شغان جنوخے ء

بے حیائی

مئے دریں رسولؐ حضرت محمد مصطفیٰ ء فرمائیں کہ ” حیائیم ایمانیں“
 ء دومی ہندسے ء حدیث ء لان ء چھوش آتکہ کہ ” حیا تھیونغا
جواہنہ این“ جوائیں کارانی نیام ء یا علم ء گالوارانی نیام ء حیا کھنغ
 باز بزیں کارے ہازیں دھکاں مردم جوائیں کارانی دلیل کھنت، تھری
 اے دلیل کھیشی کہ جہاں گشتیت کہ گندے مردوشی فلانوزیک بیٹھنیں

یا جوئیں کارے کھنیں اے تھادان دیوین جیا پارا آں جوئیں کارا کھن
 دات شہ آہنی ء محروم بیٹ۔ ارمائیں کہ بزی کھنوخ تہ گو دلاوری
 ء بزی کھنوں او نیکیں کارانی کھنوخاں آہنانی کھنغ ء لیزمی کھنیش
 ایرگیں مڑماں باییں کہ مزیں مچھی آنی نیام ء سہرائیخ ء جوئیں کاراں
 کھنوں ہلاں آہنانی اے جیا ء عادت گار بیٹ آں ہلاں نیکیں کاراں
 کھنوں ہلاں آہنانی اے جیا ء عادت گار بیٹ آں ہلاں نیکیں
 کاراں بے تھڑس ء کھنوں مگرشہ بزیں کاراں و شمار دیرداوں ۔
 بے جیاں ء باروا پاکیں خذا ء فرمان چھوشیں کہ گجائیں او سہرائیں
 بے جیاں آنی گرانواں بریٹ" یہ دومی ہندے ء پاکیں خذا ء فرمان
 چھوشیں کہ " خذا ہیکیت او مناہ کھت شہ بے جیاں او شہ فضولیں

گالواراں"

بذعہذی

بذعہذی یہ بزیں ہیلے آں مڑماں کہ اے ہیل بیٹ تہ آہناں
 را باییں کہ داں وٹی وں ء گوں گھس ء عہذاں مہ بندوں اگر کھے

ءِ عہد ءِ کھنوں تہ آہنی ءِ باروا بھیش ءِ اے سوچ ءِ کھنوں کہ
 ما اے عہد ءِ سرا ادشتات بوں او ایشی ءِ پورا کھشہ کھنوں یا نہ ۔
 دومی گالوار ایشیں کہ آن وٹی عہد پھروشی ءِ وخت ءِ وٹی دل ءِ لے
 دلیل ءِ بیاروں کہ اگر کھے ءِ گو ماہی سلوکت کھشیں تہ مئے چھے
 حال بٹ او مار چھوں بذ لگت ۔ اے گالوار ہم ہر وخت ءِ دل
 ءِ دارغ لوٹھیت کہ ہر کار ءِ بذل ضرور رسیت ۔ بذ عہدی ءِ باروا پاکیں
 خدا ءِ فرمان چھوشیں کہ ”ہرگیں وختے کہ آن عہد کھنوں تہ یہ فریقے
شہ ہانہانی نیام ءِ آہنی ءِ بورینیت آہانی نیام ءِ باز بیزمانیں
مردموں“ اے آیت ءِ لاف ءِ خدا ءِ عہد بورینوخان رامیشر مان
 گوشتہ ۔ مئے دریں رسول ءِ بذ عہدی ءِ رامنافقانی نشک ڈستہ
 دریں رسول ءِ فرمان چھوشیں کہ ”آن وخت ءِ کہ آن عہد بندت
تہ آہنی ءِ پھروشیٹ“

دوع

دروغ بندغ ، دروغ بھرگرغ ، دروغیں شاہزی دیخ ادکھے

۱۔ را دروغ بندغ ۽ صلاح دینغ اے کلیں کارانی مناہیں۔ دروغ
 ۲۔ باروا واڑہ خدا ۽ وٹی پاکیں کتاب ۽ لاف ۽ چھوش گولشتہ کہ
 ۳۔ دوشہ دروغ ۽ دیربے " یہ راستیں کھسوں ایں کہ یہ مردے سے
 ۴۔ دریں رسول ۽ گرا آئکہ آہنی ۽ دز بندی کھشہ کہ واڑہ میں نیام ۽
 ۵۔ چھیا ربزی ہیل استوں میں تھویں واڑہ ۽ گولشتین ۽ شہ ایشاں یکھے
 ۶۔ اشتہ کھناں۔ واڑہ رسول ۽ پھول کھشہ کہ آں چھیں ہیلوں تھو
 ۷۔ آہناں ڈس۔ گڈا آں مردم ۽ ڈشہ کہ دوزی کھنغ، شراب دروغ
 ۸۔ زناہ کھنغ او دروغ بندغ، واڑہ شاگٹہ کہ فی میں ایشانی نیام ۽
 ۹۔ تھام یکھے بلاں۔ واڑہ رسول ۽ فرمان کھشہ کہ دروغ ۽ بل دے ش
 ۱۰۔ اے روایت ۽ دروغ ۽ بزی سہرا بیشہ کہ آں چھکریں مزیں بزی
 ۱۱۔ اے۔ پاکیں واڑہ رسول ۽ یہ ہندے ۽ حدیثے ۽ نیام ۽ دروغ بند
 ۱۲۔ منافق ۽ نیک ڈشہ واڑہ ۽ گولشتہ کہ " گالوار کھنت تہ دروغ بندغ
 ۱۳۔ دروغ ۽ باروا مئے واڑہ خدا ۽ فرمان چھوشیں کہ " خدا شہ حد
 ۱۴۔ گولشتیناں دروغ بندوہاں ہدایت نہ ذات " مئے دریں رسول ۽
 ۱۵۔ گولشتہ دروغ ۽ باروا چھوشیں کہ " آں مردم کہ یکھے دیبا یہ گالوار

گفت دومی دیم ء تھینے قیامت ء روش ء آہنی ء دو دف بوں
 کہ آہانی نیام ء آس ء دو روان بوں

پچھل کنع

یکھے ء گالوار داں دومی ء یجا یئغ ء را چنل جنغ گشت
 اے ہیل چھکھانی نیام ء بازگیش گندغا کشیت پھٹ ومان را
 بادیں کہ آن وخت ء کہ مچھک چنلے جنوں = آہانی گالوار ء سرا
 دلگوش ء مذیوں۔ چنل جنوئیں مردم ء سرا کس باورا نخت آن
 بے اتبار بیٹ شہ چنل جنغ ء بازیں فسات پیدا بوں۔ چنل جنوئانی
 باروا پاییں خدا ء فرمان چھوشیں کہ ” چنل جنوخ ء سرا اتبار ء

نن ” اے گالوار دی گندغ وٹھیت کہ آن مردم کہ تھی آنی گالواراں
 مے گرا کھاری سر کھنت = آن مے گالواراں دی ضرورتھی آنی گرا بڑھ
 سر کھنت۔ چنل ء باروا یہ دومی بندے ء پاییں خدا ء چھوش
 گوشہ کر ” تھو گوشتین ء نواں منے پھر سوغند زیروئیں لڈے

” شغان جنوخے ” چنل جنوخے ٹیغا ” چنل جنوخ ہر وخت ء ایر

جفتا بردش۔ شہ آہنی ۽ گالوار کھنغ ۽ پھیش ۽ آہنی ۽ گالوار
 کھتتا بروث آہنی ۽ راگوشتتا بروث کہ من کھتئی گالوار کھنغ
 لوٹھاں پلاں آہنی ۽ دن شہ چغل ۽ دیر بیٹ او آل وٹی چغل
 سرا لیزم بیٹ۔ چغل جنوخ ۽ دیبا جوئیں گالوار کھتتا بروث
 آن ہرگیں کھسی باروا کہ گالوارے کھنغ لوٹھیٹ تہ آہنی
 گوشتتا بروث کہ ہانہی ۽ دیم ۽ گالوار ۽ کھت۔

دُزی

دُزی ۽ باروا پاکیں واژہ خدا ۽ وٹی پاکیں کتاب ۽ لان
 ۽ چھوش گوشتتہ کہ "دُزیں مردو او دُزیں زان ہڑدو آنی دست
 ۽ گڈے اے شزائیں آہانی کھتئیں کار ۽ او تہنیہ این شہ اللہ
 ۽ پھلوا" شزا ۽ سختی جرم ۽ سختی ۽ ڈسیٹ۔ کھڑدے مردم
 گشوں کہ اے قانون باز سختیں مگر اے جرم ۽ بھڈھ یا پاٹھ
 گوہے ڈویں سختیں قانونے ۽ در کھفیت نی اے وخت ۽ شاگرد
 کہ توڑیں ہرکھے کہ انتظام بیٹ دُزی گیش ۽ گیش بیٹوں۔ جرم دارشا

زلی ء نہ ٹھڑسوں پھرماں بے ٹھڑس ء دُزی آں کھنوں کھڑوسے مڑوم
 کھانیں چھی آں شہ وارہ ء موکل ء در زیروں بروں خرچوں یا وئی
 قوضہ نیام ء داروں اے دی حرامیں - دُزی باز بڈیں پھیلے ایشی آں
 دخت ء چشکا پھڑھشتہ تہ گڈا دُزین مڑوم روتھ ودھانا۔ ہے خاطر
 ء ایشی ء شترا بار سخت یعنی دست گڈرغ مقرر بیشہ۔ دُز ء دست
 ء کہ مڑوم گندوں تہ آہنی ء پھجہ کھاروں کہ اے دُزے گڈا
 مڑوم شہ آہنی ء پاسا کھنوں۔ دُز کہ جہان ء اے سلوکت ء گندی
 تہ آں دی لینم بیشہ۔

ظلم و زور

کھے ء بے سوب ء ڈکھ دیشخ، حتی جنغ، شہ وئی حتی ء گیش
 بذل مرغ، بے سوب ء جند ء یا مال و مڈی ء تھاوان رسیئغ ء
 راظلم گشت۔ ظلم ء باروا پاکیں خدا ء فرمان چھوشیں کہ "کھسی سرا
زور و گیشی ء نواں کھتے خدا ظلم و گیشی ء کھنواں پسند نخت"
 مندو دڑمنی ء پارا دی بے انسانی یعنی ظلم کھنغ مناہیں ایشی باروا

واژه خدا وٹی پاکیں کتاب و لاف و چھوش گشت کہ "تیار منتت خدا
ظلم و سرا دشمنی آن قوم و کہ آہن و شمار روکش شد مسجد حرام

روغا "ظالمانی ایر جنغ و پھہ قرآن پاک او حدیث کتاب پھروں شریفان
قانون، حکومتانی قانون کل پھہ ظلم و زور و بند کھنغ و خاطر و شامش
شتغوں - پھہ عقل و ندیں مردمے اسے گالوار و خلافت نڈیث کہ ظلم از
بذیں چھی اسے مطلقو ایشیں کہ ہر ہماں مردم کہ چھی اسے عقل و نہ بیث
تہ آن ظلم و زور و راجوان نہ لیکھیث۔ حدیثانی لاف و آگہ کہ جنادانی
سرا ظلم و زور کھنغ دی حرامیں۔ مئے در بیانیں صوفی شاعر چکھا بڑدار
و ظلم و باروا چھوش گوشتہ کہ۔

سہ ظلم زوریں گوہانہاں رب اقبال گزوں

وڈائی

وڈائی یہ باز بذیں ہیلے وٹی دولت و سرا زات یا خاندان
سرا وڈائی کھنغ باز بذیں کارے وڈائی بہیر و الٹد و الٹیں و اڈان
کھسودی کھنغامہ روٹ وڈائی کھنغاتی باروا پاکیں خدا و وٹی پاکیں کتاب

، لاف ء ۛ ہندے ء چھوش گوشہ کہ ” وڈائی کھنوخانی ہند بڈینے ” دومی
 ہندا پاکیں غذا وڈائی کھنوخانی ہندا دوڑو ڈسیٹ پاکیں خدا ء فرمان چھوشیں کہ
 اے ہانہی ء بزل این کہ شادغار چھکھا بے حق ء آکرت جڑت او تھترتھ
 دوڑو ء داخل بے پھہ یک ء سہرنا۔ وڈائی کھنوخانی سہرغ ہند بڈینے وڈائی
 کھنوخ دینا نیام ء دی بے عزت بول او جہان آنہاں را وہش نخت رگدے
 پاکیں خدا ء فرمان چھوشیں کہ ” مروشی شار بے عزت ء عذاب دانغا روت شا
تا حق نا ڈغار چھکھا وڈائی و آکرت کھت ” کھڑے وختاں اے کورویں دینائی چھکھائی
 وڈائی سوب ء مردم متھاوان وارتمھ۔ آں چھوش کہ اللہ ء داڈ شر وڈائی سوب
 ء بندوں۔ دوریں رسول ء دث پاکیں حدیثانی لاف ء وڈائی کھنوخانی چال یا
ڈھنگ ء دی مناہ کھتہ۔ آکرتغ جڑغ وڈائی ء نڈغ ، گالوار کھنغ کل دہاروں

درکش

درکش ء باروا اللہ ء فرمان چھوشیں کہ ” او ایمان والا آں آں وخت
کہ شاد درکش ء کھنے تہ پھہ بڈکاری و ظلم و زورا لوان کھیشی ” شہ لے
 ایت عہ سہرائیں کہ درکش کھنغ چھڑوئی ء مناہ نہ این مگر بڈکاری یا ظلم و زور

پارا درکش کھنغ حرامیں۔ جو ایسے کارانی پارا درکش کھنغ بزہ این۔ اگر پکھری
 دا روغ گالوار کھنغ منابیں توڑیں کہ آن پہہ جو ایسے کارے ء درکش کھنغ
 لوٹھوں شہ ایشی ء سیسی مڑوم ء دل ء نیام ء بازیں دلیل کھاؤں آہن
 ء دل رنجابیت ، درکش پکھری ء بازیں مڑوم بول تہ دو چھیار مڑوم ء
 درکش کھنغ درستیں دانکھو داں مڑوم ء دس ء بیٹ وٹار شہ درکش ء
 دیر داریت مے دریں رسول ء درکش ء باروا چھوش فرمان کھشہ کہ
 سے مڑوم ء را در روغ درکش کھنغ جوان نہ این شہ ایشی ء سیسی
 مڑوم ء دل ء شک پیدا بیٹ ہاں اگر باز مڑوم یک جاہوں تہ گدا
 درکش ء برج نیستیں۔

دشتائی

دشتائی ء باروا پاکیں خدا ء دشت پاکیں کتاب ء لاف ء چھوش گوشت
 کہ چھے تھو آں نیشغوں آہناں وٹار باز نیک ، پاک گوشت بلکن الٹ
 ہرگیں کہے ء کہ لوٹھیت پاک جوڑینیت او آہناں چھکھا کھتریں دوتہ
 بدوں او آہنی ء ہے گناہ بازیں " وٹی دف ء دشت صفت دستا کھ

گنہی و دلیل این - اے کار و اصل و کم ایلیں مردم کھنوں اے ہمانہانی
 ھیل این شہ تھی آں وٹی صفت و دابش کھنغ مزی عیوے بے کھنغیں کار
 و سرا صفت و ویش کھنغ باز مزی عیوے - اللہ و فرمان چھوشیں کہ آں
مردم کہ اللہ و داذانی سرا دوائی کھنوں او نختنیں کارانی سرا وٹی ستاد
صفت و وٹھوں آں شہ عذاب و پخت نودں پھر آہناں سختیں عذابیں
 وٹ ستائی کھنوخ مردمانی نفاہ و مین کھنیش آں ہرگیں مخدے و کہ
 چھوش کھت ایشی و مخد و خلاف بیٹ - وٹ ستائیں مردم ہر ہندا
 ایر جتغا روٹ -

ساڑ

ساڑ و باروا پاکیں وارہ خدا و وٹی پاکیں کتاب و لان و چھوش
 گوشتہ کہ " آں دخت و کہ ساڑ کھیشش تہ آں معاف کھنوں " اے
 آیت لاف و ساڑ و روغانی باروا صفت و ستا و لوز گوشتغاشتغوں - چھوک
 انسان و گار و نیام و آس دی استیں ہے واسطہ و ساڑ و پیدا بیغ
 طبعی کارے بدیں گالوارانی یا کارانی سراساڑ لگغ یا زہر گرغ جوانیں میرگیں

دخانی واسطہء پاکیں خذاء اے غوپیدا کھشہ مگر بے سوب ء یا بے روتو
 ء ساڑ باز دہاریں۔ یہ دھکے ء یہ صحابی ء مٹے دریں رسولؐ ء گرا آنکھ آہنی
 ء پھول کھشہ واڑہ مناں ہیرگیں گونڈیں کارے ڈس کہ مس آہنی ء کھشہ کھناں
 آل ئیں خلاصی ء سوب بیٹ واڑہ ء گوٹشتہ کہ " دثار شہ ساڑ ء
پھاریزہ " آل مردم ء دومی براہماں پہ سوال کھشہ واڑہ ء دومی برادی
 ہماں ساگی این جواب داٹہ اغذیں سیبی برا آہنی ء تھرتو ہماں ساگی
 این سوال کھشہ واڑہ ء تھرتو ہماں ساگی این ڈول ء جواب داٹہ
 کھم کھم ء ساڑ ورغ ء ہنغ ء ہیل پیدا بیٹ۔ باز مُرجانانی ورغ
 اوگریں شہانی ورغ ء ساڑ ودھیٹ۔

ماٹ پھتانی حق

ماٹ د پھت ء سلکت ء باروا پاکیں خذاء ء وٹی پاکیں کتاب
 لاف ء چھوش گوٹشتہ کہ " تھٹی پروردگار ء فیصلہ کھشو داٹہ کہ شہ آہنی
 ء درکھسی بندغی ء نواں کھنے او ماٹ د پھت ء گونینجا احسان ء
 کھنے اگر آہنان نیام ء یکھے یا ہڑدیں پھیرلں تہ آہناں آت دی

معنی اور نیک آہناں دھڑکو آں دہیٹ او گو آہناں جوانی ء و دشمن گادور
 ء کئے پیر آہناں وٹ بہرانی بانز کھاں پھراہ کمن او گوش اے مسنی
 پروردگار تھو ایشانی سرا رحم ء کمن چھو کہ ایشاں مناں کھان ء گو بہر
 پائش " اگر ماٹ و پھٹ پھیر بوں تہ آہناں گو زور یکھے نواں ڈھلا زان
 و۔ اے آیت ء لاف ء ماٹ و پھٹ ء گو سلوکت ء باروا چھکھ
 زور داٹفاشتہ۔ ماٹ و پھٹ ء بے فرمانی سواشہ واجبات و
 زناں حرامیں۔ اے وخت ء جہان ماٹ و پھٹ ء اصل خیال کمنوں
 مے پڑھیائیں مژدم تہ وٹ ماٹ و پھٹ ء اصل خیال داری ء نخوں جلاک
 پڑھیائیں مژمانی فرمیں کہ آں وٹ ماٹ و پھٹانی گیشتر خیال داری ء کمنوں
 ماٹ و پھٹ ء بے فرمان موزوں اگر مژدم ماٹ پھٹ ء بے فرمان
 بیٹ تہ آں دنیا نیام ء دی تھاوان وارٹھہ دمی جہان ء دی تھاوان
 نام ء بیٹ۔

گک

بے سازھی این ء را بذ گشغ گک گوشتنا روٹ توڑیں کہ آں

عیور اصل آہنی ۽ نیام ۽ موجود بیٹ اگر آں عیو آہنی ۽ نیام ۽
 موجود بیٹ اگر آں عیو آہنی ۽ نیام ۽ مویش تہ ہبتان گشتر بیٹ
 ہبتان شہ رگہ ۽ دی باز بزیں۔ اے ہیل اے دخت ۽ مردمان
 نیام ۽ بازیں۔ فی این مردم اے زانت کہ مردم ۽ بے سازھی ۽
 آہنی ۽ عیوانی سہرا کھنغ تھی آنی دیبا گشغ رگہ نہ این۔ مگر مردمان اے
 خیال ۽ رزیں۔ بے سازھی این مردم ۽ پھہ ہرگیں گالوارے کہ گوشتنا
 بروٹ آں رگہ شمار بیٹ مے دریں رسول ۽ فرمان گکہ ۽ باروا چھوشیں
 کہ دو رگہ شہ زناہ ۽ دی ودھی ۽ بزیں" گکہ ۽ باروا واژہ رسول
 ۽ بازیں حدیث موجودوں۔ گکہ ۽ باروا پاکیں خدا وٹی پاکیں کتاب قرآن
 ۽ لان ۽ چھوش گشیت اور گکہ کھنوخ ۽ را ایر جنت کہ شے نیام
۽ کھس کھی گکہ ۽ فحنت چھے شمار اے گالوار پسندیں کہ وٹی مرتھنیں
برات ۽ گوژداں کھسے واژتھ حالانکہ شاشہ ایشی ۽ کریہ کھنے" اللہ ۽
 فرمان گکہ ۽ باروا چھوں سختیں اللہ ۽ رگہ کھنوخ گو مرتھنیں برات
 ۽ گوژدور و فا برور یکھتہ۔ گکہ ۽ باروا مے بلوچی ۽ شاعرے ۽ چھوش
 گشہ اور گکہ کھنوخا چھوش ایر جتہ کہ۔

دوغِ گلہ بے نفاعوں کارٹوں اے لنڈرائی

تہمت

کھسی سرا دروغیں دوہہ جنغ او نویٹوئیں گالوار ۽ یا کار ۽ دوہہ جنغ
 ۽ ناین تہمت - تہمت جنوخ شہ بازیں جواہناں زہر بیٹ - آہنی
 ۽ ساکھ پھر شیت - بش بیٹ کہ مڑوم داں کھڑوے روش ۽ آہنی ۽ رازگو
 یکہنت مگر لیکھنغ نویٹ آخر دختے ۽ روش دروغ دروغ بیٹ او
 راست راست - آئیں کہ تہمت جنوخ ۽ دروغ سہرا بیٹہ تہ گدا
 شڑ پھذا آہنی ۽ راست ۽ سرا دی کھس باور نیاریٹ اے ہیل
 شہ گوڑوری گوڈل ۽ پیدا بیٹ - مچکھانی نیام ۽ اے ہیل گیشتر گوزغا
 کلیٹ پچے کہ چکھ وٹی مٹھڑس ۽ دخت ۽ دٹی جرم ۽ دومی آنی سرا
 لڈان کھنوں - تہمت ۽ جنوخ ۽ را سوچ ۽ کہ اگر کھس آہنی
 ۽ سرا تہمت ۽ دوہہ ۽ جنت تہ آہنی ۽ را چھوں بندگیٹ - آہنی
 ۽ را اے گالوار دی سوچ لوٹھٹ کہ س وٹی برٹ ۽ چکھ
 تہمت ۽ اے دوہہ ۽ کہ جنغال آہنی ۽ میں اے گالوار ۽

چکھری ٹوکھ ء ویلے ریثت تہمت ء باروا پاکیں خذا ء وٹی وٹی پاکیں
 کتاب ء لاف ء چھوش گوئشتہ کہ "تہمت ء ہماں مژدم جنوں کہ
 آن اللہ ء آیتانی سرا ایمان نہ داروں ، ایرگیں مژدم دروغواوں" شہ
 بڑزی آیت ء ہرا بیث کہ تہمت جنوخ شہ ایمان ء ہورگیں۔ یہ دومی
 آیتے لاف ء واڑہ خذا تہمت جنوخاں را چھوش ایرجنت گشتیت کہ
 "محروم بیثہ آن مژدم کہ آہنی ء دروغ بستہ"

یاسوسی

یاسوسی ء باروا پاکیں واڑہ خذا ء وٹی پاکیں کتاب ء لاف ء
 چھوش گوئشتہ کہ "کھسی رازاں نواں پھولے" دومی آنی رازانی پھولخ ،
 رکھنخ لونخ ء گالوارانی گوشس دارغ ، خامخواہ مژدمے ء حال یا عیوانی
 دُوب گرغ اے کلئیں گالوارانی مناہیں شہ ایرگیں گالواراں یا کاراں
 دژمنی درحیث یہ دومی ہندے ء پاکیں خذا یاسوسی کھنوخاں راجھوش
 ایرجنت گشتیت کہ "نواں دُوب ء کھنخے آن گالوارینخ ء کہ تھوسٹی
 نئے ، بلاشک گوش ، چھم ، دل اے کُلائی باروا پھول دپرس بیثہ"

دل ۽ نیام ۽ پھہ یاسوسی ۽ دیلانی دارغ ، گالوارے ۽ گوش دارغ
 او چھاں کو گندغ اے کلانی باروا قیامت ۽ روش ۽ پھول بیٹ
 کہ تھو پچھے کھسی راز نفاہ داشتہ ، نوخیں تہذیب ۽ لان ۽ دی
 شہ کھے ۽ آہنی ۽ آمدزٹ ۽ باروا پھول دپرس وماریں البت پھہ کھسی
 مذتے ۽ یا ڈکھ او ویل ۽ یر کھنفا پھول دپرس ۽ پچھ ہر جے نیستیں
 پچھے کہ ایشی ۽ ہڈردی سہرا بیٹ او ہڈردی پھہ ہر انسان ۽ باز
 ضروری این -

بذگوانی

بذگوانی ۽ باروامٹے واثرہ خدا ۽ فرمان وٹی پاکیں کتاب ۽ لان
 ۽ چھوشیں کہ " اے ایمان والا آں وٹارشہ بازیں بہتانی بندغ ۽
پھارنیرے بلاشک کھڑدے بذگوانی گناہ بول " مطلو ایشیں کہ گو کھسا
 بذگوانی ۽ نواں کھنے کھڑدے وٹھاں چھوش بیٹ کہ اے بذگوانی
 بے بٹ بیٹ اشکغیں گالوارے ۽ سرا پچھے مڑدے ۽ واسطہ ۽ خیال
 کھنغ درست نہ این گوایرگیں دیلانی آیشغ ۽ وٹی دل شہ آہانی پھلتوا

بھیرغ لومٹھیٹ او ہے خیال کھنغ لومٹھیٹ کہ ٹیں گوان رزیں . آن شرم
 تہ چھوش نہ ایں چھو کہ منی دلیل ایں اُنسٹر کاں کہ مس وٹ ہذاں کہ منی دل
 ء چھوشیں ہزیں خیال وٹی براتانی پارا پیدا بولن - مئے واژہ دریں رسول ء
 فرمان چھوشیں کہ " وٹی براتانی باروا جو ایسں دیلاں دارے " انسان ء رابیل
 کہ وٹار شہ ایرگیں دیلاں پھاریزی - یہ دومی حدیثے ء لان ء واژہ
 فرمان چھوشیں کہ " وٹار شہ ہذگوانی ء پھاریزے " دریں رسول ء سرا
 توڑیں کہ تھنگویں صحاباں باورات مگر واژہ ء وٹار شہ ایرگیں حالتاں در
 داشت -

جرٹص یا جو فو

جرٹص ء باروا پاکیں کتاب قرآن ء لان ء چھوش گوٹہ او جرٹص
 کھنوخاں را ایر جہ کہ " شار بے دھیان کھشہ باز کھنغ ء جرٹص ء دال
 تک ء کہ شا گورانی نیام ء داخل پیٹھے " جو ایسں چھی ء جرٹص جو انیس جھو کہ
 علم ء جرٹص او ہزیں چھی ء جرٹص وٹارے - اسے آیت ء لان ء دستا
 کہ شا مال و دولت ء جرٹص نیام ء شہ نیکیں کاراں بے دھیان یاں

ہے تاکہ گورانی اندر ء و فنی پھر آخرت ء کبھی نمنے اوزا کہ یک
 ء یعنی این ہے دنیا ئی ء کرکھ دور ء روش شف وئی دعیان
 ء دینے۔ حرص یک ء مردم ء را پریشان او ہوگ دست کھنت
 آن کھتری چھی آنی چکھا صور نخت اونے آہنی ء جہد ء کھنت ہر
 رفت ء بازین ء نکلا کھنت او ہے پارا آن کھتری ہی مشہ آہنی ء
 دست ء در کھنی روش۔ انجام ظاہری کہ محرومی این۔ کھترین ء سرا صور
 کھنہ بے فکر بیٹ گو آرام ء نذیش آن کڈاہنی محروم نویش حرص
 ء باردا مے دربیانیں شاعر چکھا بڑدار ء چھپش گوشہ کہ
 " نفس جو فو دونابینا گونوں ہر دو سنگتی "

نے شاعر واڑہ چکھا بڑدار ء حرص و جو فو ء را کھور گوشہ آن مردم
 سنگتی کہ کھوری بیٹغوں آہنی ء دی درنگ دارے گوارینوں۔

عیو پھولغ

عیو پھولو خان باروا مے واڑہ پاکس خدا ء وئی پاکس کتاب قرآن
 ان ء چھوش گوشہ کہ " دلمری این ہر شغان جنوخ عیو پھولوخ واسطہ "

تھی آنی عیوان پھولغ ء درشہ فسات نیام کھنغ ء تھی پھم سیٹ ریٹ
 البت اے تھادان ضرور ریٹ کہ دوچھیار ڈرمن تھی جڑیٹ - دینا نیام
 ء تہ ایشی ء شزا ہے ڈول ء مردم ء را رلیٹ او آخرت ء مردم
 ء را رلیٹ او آخرت ء مردم اللہ ء سختی گیری نیام ء کھیٹ
 بہادریں او عقل و ندیں مردم بہا نہیں کہ آن وقی عیواں پھولان ء کھت
 اے ڈول ء وثی عیوانی درستی بیٹ او مردم وثی عیواں دیر کھت
 کھت - عیوتہ ہر مردم ء نیام ء استوں آن مردمانی نیام ء کہ عیو
 بازبول تہ آن شہ کلاں گیشتر عیو پھولوخ بیٹ - مردم ء را بادیں کہ
 تہ تھی آنی عیواں چشم پوشی ء کھت او وثی عیوانی پھولغ ء نیام
 ء بیٹ - سرھالیں مردم پھم وخت ء تھی آنی عیوانی رندا نیش
 آن یک ء وثی عیواں نناہ شیر داریٹ او ہے جہدا کھت کہ راز
 شہ ایساں خلاصی ء حاصل کھت

أوب

ادب

ماٹ و پھٹ ، اُتاذ ، لوغ ۽ او دومی مسترانی ، بزرگ و نیکیس مژدانی
 میت و جوانیں ہندانی عزت و احترام ۽ را ادب گوشتنا روٹ ادب
 یہ باز جوانیں چھی اے ، ادب والائیں مژوم ۽ را ہر کھس دوست داریٹ
 او گوآہنی ۽ جوانیں سلوکت کھنت فارسی دان ۽ ادب ۽ باروا جھوش
گوٹہ کہ ، ادب پاکیں اللہ ۽ مہروانی ۽ تھارے این ایشی ۽ سرچھکیا
ایر کھن ہوذا برو کہ تھی دل لوٹھی " آزرگا روفا تے بے ادب دی ہوذا کہ
 دل لوٹھی شت بیٹ مگر بے ادب ہر ہندا کہ بروٹ آہنی ۽ مژوم
 دست نہ داروں - ادب والادٹی آنی درینانی نیام ۽ او لوغ و درا
 ہر ہندا دوست کھشنا روٹ آہنی ۽ را ہر ہندا گو عزت ۽ لغاہ
 دینا روٹ او ہر ہندا آہنی ۽ ادب ۽ سوب ۽ گو آہنی ۽ گیدینغ
 دائیں سلوکت ۽ کھنت مگر بے ادب ۽ شہ ہر کھس دیر بیٹ و شیخ
 کہ دینے کھس آہنی ۽ را دوست نہ داریٹ آل ہر ہندا ایر جٹنا

روٹ - ہر مژدم شہ آہنی ء و شمار پھار پڑیث - بے ادب ء باروا
 فارسی دان ء چھوش گوشتہ کہ " بے ادب چھڑوئی ء وٹ ہڈ نویشہ بلکن
 آہنی ء تھیوئیں گلزمین ء آس ماندازہ " مطلو ایشیں کہ آل چھڑوئی ء پھ وٹ
 نہ بلکن پھ تھیوئیں گلزمین ء مژدماں مھلوان ء سوب ہیث او تھیوئیں مژدماں
 راشہ آہنی ء تھادان رسخ ء ہروخت ء مھڑسین - مٹے دربیانیں قومی
 شاعر واژہ علامہ محمد اقبال ء ادب و احترام ء باروا چھوش ڈس داڑ
 او گوشتہ کہ " آدم ذات ء عزت و احترام اصل ء آدم ذات بیٹیں
تھوٹہ آدم ذات ء درجہ ء پلوہ بی " گندے مٹے دربیانیں شاعر
 واژہ اقبال ء چھیں بیڑے ء ادب و احترام ء صفت دستا
 کھشہ آہنی ء آدم ذات بیٹخ ء شرط ادب قرار داڑہ او بے ادب
 شہ آدم ذات ء چھرا درا کھشہ او بے ادب ء را آدم ذات
 نہ لیکشہ - فی گندے کہ مٹے دریں رسول ء ادب ء باروا چھے
 گوشتہ او مارا چھے حکم داڑہ واژہ رسول ء فرمان چھوشیں کہ " آل
کہ مسترینانی عزت و ادب ء نخت آل شہ اڑا مانہ این " گندے
 دریں رسول ء شہ بے ادب ء بیزاری سہرا کھشہ او دریں رسول

بے ادب ء را وٹی نخت آنڈیں کہ دریں رسول ء یہ ٹرے وٹی
 نختہ شہ آہنی ء بیزار بیشہ گدا بچھو زان کہ آہنی ء بیٹری مڈشہ
 آں ہرود جہاناں تقاوان نیام ء روٹ چچے کہ مئے دریں رسول بچھ
 ہذا آہنی ء بچھتا نہ پائی وٹی نخت او دوست نہ داریت۔ پاکیں
 خدا ء وٹی پاکیں کتاب ء لاف ء دریں رسول ء تھنگویں صحابیاں
 راجھوش حکم داٹہ او فرمان کھتہ کہ " او ایمان والا آں وٹی تواراں
بڑز لوال کھنے شہ دُریں نبی ء توار ء، دریں نبی ء آزرگا لوال
گوانکھا جنے چھو کہ شایک دومی ء را گوانکھاں جان کھنے ایرگا کھنفا
شے کھڑدار زیوال بوں شار الیشی ء علم نہ این " اے آیت ء لاف
 ء دریں رسول ء سنگاں را ادب ء صلاح داٹغاشہ او آہناں را
 گٹغاشہ کہ آنڈیں کہ دریں رسول ء خدمت ء حاضر بے تہ گوادب
 ء حاضر بے تانکہ شے توار دی شہ واژہ رسول ء توار ء بڑز مویت
 اگر شے توار بڑز بیشہ تہ شے تھیوینیں یکیں کھڑدار و عمل زیوال بوں۔
 اک دخت ء کہ مردم ء نیکیں کھڑدار زیوال بیشنوں تہ گڈا بچھ آہنی ء
 تمی چھہ سراہکے۔ ادب ء باروا واژہ لقمان حکیم حکمتانی بادشاہ ء شہ

پھول کھنکھانے کے دائرہ تھو ادب شہ کیا جیل کھٹہ واڑہ لقمان
 گوتے کہ میں ادب شہ بے ادباں ہیل کھٹہ۔ تھر تو پھول کھیش کہ تھر
 ادب شہ بے ادباں چھوں ہیل کھٹہ۔ ایشی ۽ جباب ۽ واڑہ ۽ گوتے
 کہ ہرگین کارے، یا گالوارے کہ بے ادباں کھیش تہ میں آن کھشت
 دات آہنی ۽ سرا عمل نخت بلکن آہنی ۽ خلاف ۽ میں کار کھٹ مناں
 ادب ہے راز ۽ دست کھفتہ۔

ہماری مطبوعات

نمبر شمار	نام کتاب	مصنف کا نام	قیمت
۱-	گشین ردا نیک	میر صورت خان مری	۴/۰۰
۲-	گچین آزمانک	عبدالحکیم بلوچ	۶/۰۰
۳-	کہن بلوچی شاعری	شیر محمد مری	۶/۰۰
۴-	سائنسی کمال ادلی	عبدالقادر اشیر	۴/۰۰
۵-	سائنسی کمال دومی	عبدالقادر اشیر	۴/۰۰
۶-	مرگدارگ	عبدالقادر اشیر	۳/۰۰
۷-	پاکستان ۶ لیب	عبدالقادر اشیر	۳/۰۰
۸-	لوگ پلکار	بشری قیوم	۴/۰۰
۹-	پوریات از رسن	محمد عمر بلوچ	۴/۰۰
۱۰-	استاذ ادب	مولوی خیر محمد ندوی	۳/۰۰
۱۱-	سادہ این زند	میر مٹھا خان مری	۴/۰۰
۱۲-	کفر و اسلام و جنگ بلوچستان و آزادی سرک	آغا میر نصیر خان	۳/۰۰
۱۳-	پر آنی قصہ	میر صورت خان مری	۴/۰۰
۱۴-	زال بول و کار و کردار	بشری قیوم	۴/۰۰
۱۵-	عہدی قصہ	میر صورت خان مری	۴/۰۰
۱۶-	مورینگ موکو		۴/۰۰
	ادبینگ مکسک		
۱۷-	شاتیں کہول	محمد خان مری	۴/۰۰